

Gasbedrijven zien toekomst angstig tegemoet

Producenten en exploitanten zijn vastbesloten om bezoedeld imago van gas op te poetsen

Lenneke Arts
Utrecht

De gassector heeft het moeilijk en wordt van verschillende kanten in de wielen gereden. De lage olieprijsen maken de gaswinning steeds minder rendabel, het gebruik van fossiele brandstoffen ligt onder vuur en de risico's van de gaswinning krijgen steeds meer aandacht. De politiek heeft het vizier noodgedwongen op de sector gericht. Onder druk van bijvoorbeeld de maatschappelijke commotie in Groningen of de steeds strengere internationale afspraken om de CO₂-uitstoot te verminderen wordt de gasproductie aan banden gelegd. Bedrijven in de gasindustrie willen het tij nu keren en dat moet gebeuren met het oppoetsen van het imago.

Dat zeggen Gasterra-ceo Gertjan Lankhorst en secretaris-generaal Jo Peters van brancheorganisatie Nogepea (Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie). Samen met partijen als Shell, Gasunie en EBN (Energiebeheer Nederland) zijn ze verenigd in het project Gas in een langetermijnduurzame-energiehuishouding (Gilde). Onder die noemer zetten ze zich samen in voor duurzame energie en de rol die gas daarbij kan spelen. De afgelopen jaren onderling, nu wil Gilde met de rest van Nederland de discussie aan. Zoals met Tjerk Wagenaar, de directeur van Natuur & Milieu.

De drie hebben afgesproken op het thuishonk van Wagenaar: Natuur & Milieu. Allemaal zonder stropdas, merken ze zelf al op. 'Zodra we het over gas hebben, gaat die af', grapt Peters. Maar al snel wordt de toon serieuzer. De mannen vrezzen voor de positie van aardgas in Nederland. Lankhorst: 'Zes jaar geleden was er een groot feest in Groningen. Een feest voor de gasbel die precies vijftig jaar terug was aangeboord. De koningin kwam, dorpen waren versierd. En er werd een standbeeld onthuld voor gas. Nu wil Groningen zo snel mogelijk van het gas af. De brandstof heeft alleen maar ellende gebracht, zo zien mensen het. Dat beeld is tekenen voor hoe snel de dingen kunnen veranderen in het perspectief op de gassector. Want

'In Nederland wordt nu meer duurzame energie opgewekt, maar worden ook meer kolen verstoekt'

niet alleen in Groningen is het maatschappelijke sentiment fel gekant tegen de gaswinning. Elke andere gasproductielocatie in Nederland staat onder druk.'

Volgens de bestuursvoorzitter van het bedrijf dat handelt in Nederlands gas is de fossiele brandstof door 'een cocktail aan zaken' in een hoekje gezet waar hij niet thuishoort. Hij noemt de prijsontwikkeling van CO₂, de lage prijs van kolen, de negatieve beeldvorming rond schaliegas en het beladen imago van Russisch gas. 'Maar zolang je niet alles duurzaam kunt doen, is gas wél de schoonste fossiele brandstof is die we hebben. In Nederland wordt de laatste jaren meer duurzame energie opgewekt, maar worden óók meer kolen verstoekt. Het saldo voor het klimaat is niet eens zo positief.'

De gassector moet al een tijd inbinden. Waar de producenten eerst nog 42,5 miljard kuub mochten winnen uit het Groningenveld, is dat dit jaar 30 miljard kuub. En de hand van minister Henk Kamp (Economische Zaken) ligt nog op de gaskraan. Voor Gasterra reden de komende jaren flink te snijden in de kos-

V.l.n.r. Gertjan Lankhorst (Gasterra), Tjerk Wagenaar (Natuur en Milieu) en Jo Peters (Nogepea) bespreken de toekomst van gas.

FOTO: MARIJN ALDERS VOOR
HET FINANCIËLE DAGBLAD

ten. Het bedrijf wil in 2018 30% goedkoper uit zijn. Lankhorst: 'Dat lukt nu nog zonder gedwongen ontslagen, maar het betekent wel dat we met minder mensen verdergaan.' Bovendien kijkt Gasterra naar alternatieven voor aardgas. Het bedrijf vergroot het — nog kleine — aandeel groen gas en verkleint tegelijkertijd het aandeel aardgas.

Maar er moet meer gebeuren. Bedrijven uit de gassector zijn volgens de heren al langer aan het nadenken over hoe ze kunnen voorkomen dat gas volledig van de menukaart verdwijnt. Bovendien is het een onderwerp van gesprek bij Gilde. Tjerk Wagenaar vindt het niet vreemd dat de sector nu pas wakker wordt. 'Er is de afgelopen zes jaar gigantisch veel veranderd. Altijd als er gekke dingen gebeuren, trek je je even terug. Dan ga je nadenken: wat is er nu precies aan de hand? Dat nadenken heeft de gassector gedaan. Nu is het tijd om te staan.'

Voor Gilde betekent het dat het buiten de veilige muren van de gassector het gesprek moet aangaan over de rol van aardgas. Dat die er moet zijn, daar zijn ze het over eens. Volledig over

op duurzame energie, dat kan namelijk niet van de ene op de andere dag. Lankhorst: 'Wel zal de vraag naar gas in de loop der tijd kleiner worden door de verduurzaming, maar nu hebben we gas nog hard nodig als aanvulling. Noordwest-Europa is nog afhankelijk van het kwaliteitsgas uit Groningen.' Wagenaar: 'Alle wereldleiders hebben gezegd: de aarde mag maximaal 2 graden opwarmen. Dat betekent dat we nog maximaal duizend gigaton CO₂ mogen uitstoten. Dat moet je dan zo slim mogelijk doen. Gas, gas, gas! Zeg ik dan maar. We moeten zo snel mogelijk afscheid nemen van kolen en olie. Dat levert alleen maar meer CO₂-uitstoot op. Gas is niet een onderdeel van het probleem, maar een onderdeel van de oplossing. We moeten op een verantwoorde manier de komende dertig tot vijftig jaar, de rol van gas verminderen en naar alternatieven gaan.' Jo Peters: 'En dat kun je beter met je eigen gas doen, dan dat je gas bij Poetin koopt.' Lankhorst: 'Plus, er zit in Groningen nog zo'n 700 miljard kuub gas in de grond, omgerekend is dat zo'n € 150 mrd aan inkomsten.'

